

NADARJENI NA IRSKEM

Avtorice: Ajda Krstulović, Mateja Juršević,
Nina Milavec, Maruša Štular

Mentorica: dr. Mojca Jurišević

Predmet: Nadarjenost v učnem kontekstu

Šolsko leto: 2016/2017

Križanka

<https://www.youtube.com/watch?v=2S1nlxI6z1k>

Dr. Colm O'Reilly

- Direktor centra za nadarjene (CTYI)
- 15 let deluje na področju izobraževanja nadarjenih
- Član Svetovalnega odbora na centru za nadarjene na College of William and Mary v Virginiji in Centra za nadarjene na John Hopkins univerzi v Baltimoru

TERMINOLOGIJA

- gifted children
- exceptionally able*
- talented children
- high ability students

OPREDELITEV

Državni svet za kurikulum in ocenjevanje (NCCA), 2007:
Visoki dosežki na enem ali več od naslednjih področij:

- splošna intelektualna zmožnost
- sposobnosti vodenja
- ustvarjalno in produktivno mišljenje
- specifična akademska sposobnost
- mehanična iznajdljivost
- umetnost in šport
- posebne zmožnosti empatije, razumevanja in pogajanja

10-15%

ZAKONODAJA

- The Education act (1998) :

“special educational needs” are defined as follows; »the educational needs of students who have a disability and the educational needs of exceptionally able students«

- Education for persons with special education needs act (2004)

V: Med prebiranjem literature, smo zasledile, da nadarjeni spadajo v skupino OPP, a od tega, kar smo uspele razumeti, nimajo ničesar. Kakšen je vaš pogled na to, smo dobile napačen vtis? Jim diagnoza prinese kakšno boniteto?

O: Ozaveščanje o tem, da nadarjeni učenci spadajo med učence s posebnimi potrebami, je vedno bolj prisotno, kar menim, da je nekaj pozitivnega, saj bo to omogočilo, da bo tej skupini učencev namenjenih več sredstev. Kakorkoli pa trenutna zakonodaja nadarjenih učencev ne uvršča v skupino otrok s posebnimi potrebami, kar pomeni, da temu področju ne pripada nič denarja, ki bi omogočil ustrezno usposabljanje in sredstva za te otroke.

PRIMERJAVA S SLOVENIJO

	IRSKA	SLOVENIJA
Prevalenca	5-10% nadarjenih	25% nadarjenih
Izrazoslovje	Štirje termini: gifted children, exceptionally able, talented children, high ability students	En termin: nadarjeni
Zakonodaja	Education act jih omeni in opredeli kot OPP. Education for persons with special education needs jih ne uvrsti med OPP.	Zakonodaja jih NE opredeljuje kot osebe s posebnimi potrebami, omeni jih ZOsn.

Zgodovina

GREETING SOMEONE

- Mo

- Ok

- Ok

English	Irish	Pronounced
<i>Good Morning</i>	<i>Maidin mhaith</i>	<i>Modjin mot</i>
<i>What is your name?</i>	<i>Cad is ainm duit?</i>	<i>Coad iss annim dwit</i>
<i>Sean is my name!</i>	<i>Sean is ainm dom</i>	<i>Sean is ann-imm dum</i>
<i>A hundred thousand welcomes!</i>	<i>Cead mile failte romhat!</i>	<i>Kade meela fall-cheh row-itt</i>
<i>How are you?</i>	<i>Conas atá tu?</i>	<i>Cunn-us ah-taw two</i>
<i>I am good</i>	<i>Tá mé go mhaith</i>	<i>Taw may go mot</i>

- Vz

- Vp

- Irski jezik in kultura

e

sti

Zgodovina

Poor Irish children.

- Leta 1967 → srednješolsko izobraževanje dostopno vsem
- Irska revna država → malo pozornosti OPP
- V 90. letih → reforme
- Prva definicija o nadarjenih učencih (exceptionally able students) → leta 1993

Danes

- Oddelek za izobraževanje

Splošno mnenje je, da **nadarjeni učenci obstajajo**, a se z njimi redkokdo ukvarja. **Starši so bili v preteklosti pogosto v skrbah**, da bi bil njihov otrok deležen negativnih posledic zaradi nadarjenosti, zato so mu raje svetovali, naj se v tem ne izpostavlja. V zadnjem času pa je porasla **potreba po identifikaciji** nadarjenih učencev, predvsem v povezavi s STEM (Science, technology, engineering and mathematics) področji zaposlovanja, saj se na Irskem soočamo s pomanjkanjem kvalificiranih strokovnjakov na teh področjih dela.

IDENTIFIKACIJA- CTYI

Potrebno:

- biti napoten s strani učiteljev ali staršev ALI
- imeti dosežek z regionalnega ali državnega tekmovanja, ki kaže na visoke zmožnost ALI
- imeti standardiziran dosežek s področja matematičnega ali verbalnega sklepanja, ki je uvrščen v 95 percentil.

IDENTIFIKACIJA - CTYI

- Mlajši učenci:

Učenci 6-7 let → test iz dveh delov: verbalno sklepanje ter abstraktno sklepanje

Učenci 7-12let → test iz treh delov: matematično sklepanje, verbalno sklepanje ter abstraktno sklepanje

- Starejši učenci (12-16 let):

Testi identifikacije na podlagi SCAT testov: verbalno, matematično sklepanje ter veščin pisanja

IDENTIFIKACIJA - CTYI

- Do danes: 45.000 učencev (6-17 let) sodelovalo v presejalnih testih (*talent search run*)
- CTYI vsem šolam v državi pošlje pismo, v kateri jih prosi, da identificirajo učence, ki na standardiziranih testih dosežejo 95 percentil ali več.
- Do leta 2012 : 70% šol v državi.
- Učenci nad 95 percentilom → vabljeni na CTYI

IDENTIFIKACIJA- VODNIK

http://www.ncca.ie/uploadedfiles/publications/except%20able_glines.pdf

- Državni svet za kurikulum in ocenjevanje: Vodnik za učitelje za delo z nadarjenimi
- Prepoznavanje nadarjenih:
 - holistično,
 - kombinacija metod: opazovanje, priporočilo staršev, priporočilo sovrstnikov, samopriporočilo/samoocena, priporočilo s strani drugih posameznikov ali organizacije, identifikacija s strani psihologov, širši procesi identifikacije na ravni celotne šole ter priporočilo učitelja

IDENTIFIKACIJA- VODNIK

-
- Učenci s posebnimi potrebami
 - Učenci iz nižjega SES
 - „nevidni nadarjeni“
-
- Od posamezne šole odvisno, ali bo smernice upoštevala ali ne

Nebraska Starry Night: Individual Record Sheet

Record X and date in the area for each behaviour event recorded.
Nebraska Starry Night: individual record sheet (Eyre 1997, p32-33)

Recognised by others Sought out, seen as a resource, shows how, helps, attracts others (as magnet), responsive, admired	Engages Initiates, directs/leads, attracts, encourages, shows how, offers or extends instruction/help	Moving & doing Demonstrates, constructs, looks/reacts, shows how or what, exhibits, non-verbal expressive	Vocabulary Fluent, comprehends, express/ expressive, novel, associates/ connects, complex syntax, uses 'BIG' words
Shares/Volunteers Extends (to others), illustrates, connects/describes, explains/ instructs, helps/shows how, advises, encourages			Knows Comprehends/reasons, connects/associates, finds/ applies/uses, answers/ announces, explains, calculates/solves
Explores Experiments, pretends, builds, designs, constructs, organises/sorts, solves, plays			Comet Unexpected, extraordinary, extra-special, difficult to classify
Observant Notices, sees relation, connects/ associates/predicts, examines, distinguishes, determines (sees) difference (change)			Focus Absorbed, diligent, concentrates, organised/sorts, insight, completes details
Humour Jokes, clever, original, notices/creates, spontaneous, reacts/responds			Independent Works alone, self-directed, initiates, absorbed, diligent, concentrates, plans/pursues/ solves
Sensitive Expressive/quick to tear, insightful, thoughtful, helpful, sympathetic/empathetic, anxious, self-aware, concern/ care			Curious/Questions Notices, examines, observes, seeks/asks, requests, has insight/ connects
Sees big picture Recognises pattern, comprehends, associates, finds metaphor, predicts, analyses/theorises	Act hunger Expressive, role play, show, exhibit, gesture, spontaneous, lead, announce, enthusiastic	Fantasy/Imagination Invents, imitates, imagines, pretends, original construction, novel design	Imagery (Uses) metaphors, detects symbolism, illustrates, artistic, clever, novel, original, expressive

Name

Date

V: Ugotovile smo, da imate predvidene in določene načine identifikacije nadarjenih učencev in nas zanima, ali menite, da ste pri tem uspešni oz. da je to ustrezen način?

O: Mislim, da bi morali biti bolj odprti do različnih načinov identificiranja nadarjenih učencev. Tradicionalno uporabljamo diagnostične teste, ki pa mogoče ne prepoznajo določenih skupin nadarjenih učencev. Zato sem mnenja, da bi morali načine identifikacije izboljšati.

PRIMERJAVA S SLOVENIJO

	IRSKA	SLOVENIJA
Center za nadarjene	Centre for talented youth, Ireland	Center za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti
Identifikacija	- CTYI – postopek diagnosticiranja - Vodnik za učitelje, ki predvideva postopek in način prepoznavanja nadarjenih.	1. Evidentiranje 2. Identifikacija 3. Mnenje in seznanitev staršev

IZOBRAŽEVANJE ZA DELO Z NADARJENIMI

- **Ni** v kurikulumu!

- Učitelji se **ne zavedajo** POTREB nadarjenih učencev.

V: V enem izmed vaših člankov (Izobraževanje nadarjenih učencev na Irskem) smo prebrale, da učitelji nimajo zadostnega znanja in kompetenc za delo z nadarjenimi učenci. Kdo pa, po vašem mnenju, poseduje to znanje in kje oz. kako ga lahko pridobi?

O: Res je - le redki posedujejo to znanje oz. kompetence. Slednje vsekakor ni vključeno v začetno izobraževanje učiteljev, kar vodi do njihovega nezavedanja potreb nadarjenih učencev.

Organizacije, kot je naš center (Center za nadarjene, CTYT), se tega zavedamo in delamo na tem, da bi izboljšali znanje in zavedanje učiteljev o nadarjenih učencih. Pri reševanju slednje problematike se poslužujemo dveh pristopov in sicer **promocije programov**, ki jih sami izvajamo znotraj naše univerze; t.j. Dublin City University in pa sodelovanja v **evropskih projektih** na temo nadarjenosti.

V: Edina rešitev za spremembe se zdi, da se bodoče učitelje na fakulteti usposablja za delo z nadarjenimi. Kako je mogoče prakso tako spremeniti in to uvesti v kurikulum bodočih učiteljev?

O: Tradicionalno nadarjeni niso bili zapostavljena skupina pri izobraževanju učiteljev. Splošno stališče je, da se moramo osredotočiti na vse učence s posebnimi potrebami, tudi na te, ki so na drugi strani spektra. Potem je bila predstavljena **zakonodaja** za otroke s posebnimi potrebami, kamor pa nadarjeni niso bili vključeni in posledično ta tematika ni več vključena v usposabljanja.

IZOBRAŽEVANJE -PRIMERJAVA S SLOVENIJO-

*Didaktična usposobljenost je poleg ustreznih osebnostnih lastnosti učitelja **ključnega pomena** za poučevanje nadarjenih učencev. Ker so si nadarjeni učenci med seboj tako različni, jih mora učitelj znati **prepoznati** in jim delo prilagoditi glede na **njihove potrebe**. Znanje o delu z nadarjenimi morajo pridobiti že na fakulteti, pozneje pa med stalnim strokovnim izpopolnjevanjem.*

(Vogrinc, J. (2014). Pomen didaktične usposobljenosti učiteljev za načrtovanje dela z nadarjenimi učenci.)

DELO Z NADARJENIMI UČENCI (CTYI)

OŠ

- 6-13 let
- **Nadgradnja kurikuluma**
- **Prilagoditve:** tempo + vsebine
- **Izvajalci:** predavatelji, raziskovalci, praktiki in nadarjeni študentje
- **Pogoj:** identifikacija nadarjenosti

DELO Z NADARJENIMI UČENCI (CTYI) - OŠ

Courses typically available on the Primary School Programme

Chemistry	Zoology	Neuroscience	Creative Writing	Chinese	Forensic Science
Multimedia	Journalism	Strategy Games	Architecture	Experimental Physics	Art Design
Archaeology	Myths & Legends	Engineering	Codes & Ciphers	Law & Order	Playwriting & Drama
How to Make an App	Psychology	Creative Thinking	Japanese	Astronomy	The World of Harry Potter

DELO Z NADARJENIMI UČENCI (CTYI)

OŠ

- KJE? po različnih lokacijah širom Irske.
- KDAJ?
 - jeseni in spomladi: 8 tednov, sobota ali sredo
 - mesec julij: strnjeno izobraževanje, 1 teden

DELO Z NADARJENIMI PRIMERJAVA S SLOVENIJO

NAČRT DELA:

V **Konceptu** odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci v devetletni OŠ najdemo seznam **predlaganih oblik dela** z nadarjenimi učenci po triadah in določene nosilce oz. **izvajalce** aktivnosti.

DELO Z NADARJENIMI PRIMERJAVA S SLOVENIJO

NEFORMALNI PROGRAMI ZA NADARJENE UČENCE

Tudi posebne dejavnosti, organizirane v CŠOD, lahko pomembno prispevajo k **spodbujanju celostnega razvoja** nadarjenih in talentiranih učencev in dijakov. S tem se tudi ustvarja možnost za občasno **druženje** nadarjenih med seboj glede na njihove posebne značilnosti, potrebe in interese.

<http://www.csod.si/stran/programi-za-nadarjene>

http://www.csod.si/uploads/file/REVIJA_SVN/Koncna%20revija%20za%20nadarjene.pdf

DELO Z NADARJENIMI UČENCI (CTYI)

SŠ

- 12-16 let
- **Prilagoditve:** tempo, gradiva
- Univerzitetni nivo učenja
- **Pogoj:** identifikacija (95 percentil),
+ posebnost!

DELO Z NADARJENIMI UČENCI (CTYI)

SŠ

- **KDAJ?**

-3 tedne, junij/julij

-tekom leta

- **SOCIALNI PROGRAM!**

Zaposlen rezidenčni tim!

DELO Z NADARJENIMI PRIMERJAVA S SLOVENIJO

- **SOCIALNI PROGRAM?**
 - CŠOD
 - 3 psihološke potrebe, ki motivirajo za vedenje
 - ❖ Avtonomnost, možnost odločanja
 - ❖ Občutek kompetentnosti
 - ❖ Pripadnost, referenčna skupina?

DELO Z NADARJENIMI PRIMERJAVA S SLOVENIJO

- **SOCIALNI PROGRAM?**

Zoisova štipendija? (materialna podpora + **druženje?**)

Zoisove štipendije se dodeljujejo kot **spodbuda za doseganje izjemnih dosežkov** in s tem ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti. Namenjene so spodbujanju izobraževanja in doseganju višje ravni izobrazbe, dvigu odgovornosti štipendistov za svoje izobraževanje kot tudi za izbiro izobraževalnega programa, krajšanju dobe izobraževanja in izboljšanju zaposljivosti.

DELO Z NADARJENIMI UČENCI (CTYI)

SŠ

Predhodno obiskovanje Univerze

(Early University Entrance)

- 1-krat tedensko, cel semester, izbrani modul
- ločen razred „tranzicijskih študentov“, do 20 štud.

Vloga staršev

Starši se morda **zavedajo nadarjenosti** svojih otrok, vendar jih strokovnjaki po navadi **ne bodo resno jemali** brez formalne diagnoze s strani strokovne institucije, bodisi psihologa, ki je specializiran na področju izobraževanja ali pa na podlagi podatkov testiranja.

- Podrobno znanje → odklonilni
- Prvi opazijo otrokove talente
- Na spletu močna združenja staršev

Spletne strani staršev / za starše

- Gifted Kids - A Survival Guide for Parents of Gifted Children in Ireland (<http://www.giftedkids.ie/>)
- Gifted Ireland (<http://giftedireland.ie/>)
- SPEAK - Supporting Parents of Exceptionally Able Kids (<http://speakireland.ie/>)
- Department of Education and Skills (<http://www.education.ie/>)

DVOJNO IZJEMNI

IRSKA

- Ang. twice/dual exceptional children//dual exceptionality
- Definicija
- Težave z prepoznavo znotraj šolskega sistema – pogosto spregledani

RAZLOGI?

- Prepoznavna šolski psiholog v končni fazi, pomemben tudi učitelj
- V šolah osredotočeni na šibkosti, niso usmerjeni v razvoj potencialov
- Možnost pridobitve dodatnega plačila glede na motnjo/primanjkljaj

SLOVENIJA

- Dvojno izjemni; nadarjeni otroci/učenci s posebnimi potrebami
- Definicija
- V Sloveniji so tudi pogosto spregledani

RAZLOGI?

- Učitelji in psihologi
- Usmeritev na šibka področja in primanjkljaje, manj na razvoj potencialov

šibka (Developmentally late learner)

„Dvojno izjemni imajo mnogo težav, saj pogosto ne dobijo dovolj sredstev in virov za njihovo nadarjenost in za njihove posebne potrebe. Kljub temu je zaradi večanja števila psihologov, ki delajo v izobraževanju, velika večina dvojno izjemnih prepoznana bolj zgodaj, zaradi česar se nato vključijo v našo institucijo, kar jim zelo pomaga skupaj z specialnim načrtom poučevanja v šoli. Po navadi je v skupini nadarjenih je okoli 10 – 12 % dvojno izjemnih.“

„Z dvojno izjemnimi učenci v našem centru delamo (CTY Ireland) na način, da jih umestimo v skupine skupaj z drugimi nadarjenimi učenci, ki niso dvojno izjemni. Na ta način pozornost usmerimo na njihova močna področja, kar se je izkazalo za zelo uspešno. Ampak v šolah se pogosto osredotočijo na njihove šibkosti brez razmišljanja o njihovih zmožnostih in močnih področjih, kar lahko povzroči veliko frustracije.“

„V naši instituciji se z njimi ukvarjamo na tedenskih delavnicah ter med poletjem. V šolah imajo mnogi pomoč specialno rehabilitacijskih pedagogov (DSP), ampak kot sem že prej omenil, je ta pomoč bolj usmerjena v šibkosti in ne toliko v zmožnosti/močna področja posameznika.“

Mislim, da dvojno izjemni lahko dobijo več, če so v skupinah z nadarjenimi. To jim da občutek, da so pametnejši in jim dvigne njihovo samopodobo. Kar se tiče njihovih primanjkljajev, sem mnenja, da vsak od njih potrebuje individualiziran program, ki razvija njihove šolske ali socialne spretnosti, katere so nujne za izpolnitev njihovega celotnega potenciala.

POSEBNOSTI

- Vpliv cerkve na izobraževanje na Irskem je nekaj posebnega, cerkvena oblast je imela pomemben vpliv tudi na nadarjene, saj jih je, zaradi svoje filozofije o enakopravnosti, zapostavljala.
- Močno zaledje staršev nadarjenih učencev je zagotovo posebnost na Irskem. Starši so sami izoblikovali kar nekaj spletnih strani, kjer ozaveščajo o področju nadarjenosti, nudijo podporo ostalim staršem ter na nek način silijo strokovnjake v razvijanje tega področja.
- Nadarjeni so v zakonu o izobraževanju vključenimi med osebe s posebnimi potrebami, a ker v zakonu o izobraževanju oseb s posebnimi potrebami niso opredeljeni kot ena izmed skupin PP in niso opravičeni do nobenih sredstev in pomoči.

POSEBNOSTI

- Od vsake posamezne šole je odvisno ali bo upoštevala priporočila in vodnik za delo z nadarjenimi. Tako lahko nekatere šole razvijejo dober način obravnave, nekatere pa nadarjene popolnoma zanemarijo
- Širok in pester nabor specifičnih vsebin, ki jih v okviru različnih programov nudijo nadarjenim učencem
(24 programov! + svet Harry-a Potter-a)
- Poletni programi oz. izobraževanja za nadarjene učence in ločeno tudi za učence, ki niso identificirani, kot nadarjeni, a jih slednje tematike oz. znanja zanimajo.

- V srednji šoli možnost **štirih izbirnih predmetov** (poleg matematike, irščine, angleščine) → lesarstvo, umetnost, kovinarstvo, posel, računovodstvo, glasba, kuhanje, biologija, fizika, kemija
- OPP sodelujejo pri predavanjih tudi na 3. stopnji izobraževanja
- **V OŠ so pogoji za OPP najboljši**, zaradi sprejemajoče klime
- Irska investira **veliko denarja** v OPP in programe zanje

OSNOVNE INFORMACIJE O ČLANKU

Twice-Exceptional Learners: Who Needs to Know What?

- Avtorji: Megan Foley-Nicpon , Susan G. Assouline and Nicholas Colangelo
- Naslov revije: Gifted Child Quarterly (SAGE)
- Leto izdaje: 2013
- Volumen: 57(3)
- Strani : 169–180

PODATKI O EMPIRIČNI RAZISKAVI

Namen:

Določiti v kolikšni meri so delavci v vzgoji in izobraževanju seznanjeni z poučevanjem nadarjenih ter koliko znanja in zavedanja imajo o dvojno izjemnih učencih.

Raziskovalna vprašanja:

1. Kolikšen je splošen nivo poznavanja področja dvojno izjemnih, v povezavi s programi in praksami, med strokovnjaki, ki imajo nekaj poznavanja o izobraževanju nadarjenih?
2. Kakšne so izkušnje strokovnjakov, ki imajo nekaj poznavanja o izobraževanju nadarjenih, z dvojno izjemnimi učenci?
3. Kakšna so prepričanja strokovnjakov, ki imajo nekaj poznavanja o izobraževanju nadarjenih, v povezavi s praksami in težavami povezanimi z dvojno izjemnimi učenci?

METODOLOGIJA

- 317 strokovnjakov s področja VIZ od 2000, ki so dobili povabilo za reševanje ankete
 - Mailing lista
 - Anketa o oceni potreb dvojno izjemnih (ang. Twice-Exceptional Needs Assessment Survey)
 - Anonimna; elektronska anketa
 - 14 vprašanj
 - 4 - demografski podatki
 - 7 - seznanjenost...;
 - 3 - ocena znanja zunaj in znotraj šolskih dejavnosti – intervencije za dvojno izjemne
- Deskriptivna statistika (Likartova lestvica) in ANOVA (Welchov test)

GLAVNE UGOTOVITVE

- **kljub porastu** literature in govora o dvojno izjemnih učencih, med strokovnimi delavci še vedno **malo razumevanja**
- Nadarjeni/PP $>$ dvojno izjemni
- strokovni delavci, specializirani v delo z nadarjenimi učenci $=$ najbolj opremljeni za delo z dvojno izjemnimi učenci
- **Sklep:** Več vlagati v izobraževanje ped. kadra!

DRUGE UGOTOVITVE

- Ome(n)jene izkušnje: →

Nadarjenost + **pridružen:**

ADHD (70.7%),

ADD (64.0%),

čustvene težave (70.6%),

učne težave (62.5%).

Malo izkušenj, a precej samozavestni za delo;

37.2% zelo samozavestni;

40.2% srednja mera samozavesti

Omejitve in prednosti

- Nizka odzivnost → težave z generaliziranjem
- Neraznolik vzorec → več znanj s tega področja
- Računalniška napaka
- Verodostojnost podatkov?
- V vzorcu ni staršev dvojno izjemnih in njih samih
- Raziskava ena prvih na tem področju
- Seznanjenje s to problematiko
- Informacije o ozaveščanju

Dileme in ideje za prihodnja raziskovanja

- Večina respondentov iz iste zvezne države → znanje reprezentativno tudi glede na druge zvezne države?
- Vzorec bolj reprezentativen in raznolik v profilih strokovnjakov
- Bi specialni pedagogi prepoznali dvojno izjemne učence ter jih napotili k podpori namenjeni nadarjenim učencem?
- Podatke o vedenju strokovnjakov do dvojno izjemnih preverjati v učilnici → povečalo verodostojnost podatkov

DISKUSIJA

Delo po skupinah (po državah) :

Izpostavite tri ključne točke pri svoji državi
in jih primerjajte s Slovenijo.

LITERATURA

- Breslin, E. E. (2016). *Exploring the experience of high-ability students from socio-economic disadvantaged schools participating in a summer academic programme* (Doktorska disertacija, Dublin City University). Pridobljeno s http://doras.dcu.ie/21001/1/Breslin,_E.E._PhD_Thesis_Jan_2016..pdf
- Centre for Talented Youth, Ireland. (b.d.). Pridobljeno s <https://www.dcu.ie/ctyi/index.shtml>
- Department of Education and Skills. (b.d.). Pridobljeno s <http://www.education.ie/en/The-Department/>
- Dual exceptionality - Definition & Characteristics (b.d.) Pridobljeno dne 3.12.2016 z <http://www.giftedkids.ie/dual.html>
- Exceptionally Able Students, Draft Guidelines for Teachers. Pridobljeno 31.10.2016 s http://www.ncca.ie/uploadedfiles/publications/except%20able_glines.pdf
- Farrell, T., McElwee, S., Maxwell, J. in Miskelly, H. (2007). *Exceptionally Able Students*. Pridobljeno s http://www.ncca.ie/en/Publications/Syllabuses_and_Guidelines/Exceptionally_Able_Students_Draft_Guidelines_for_Teachers.pdf
- Gifted Ireland. (b.d.). Pridobljeno s <http://giftedireland.ie/>
- GiftedKids.ie. (2008). Pridobljeno s <http://www.giftedkids.ie/>
- Lep, B. (2012). Dvojno izjemni otroci - Nadarjeni učenci s specifičnimi učnimi težavami. Pridobljeno 24.11.2016 z http://www.zrss.si/pdf/270112142321_dvojno_izjemni_ucenci_biserka_lep_univ_dipl_psih.pdf
- O'Reilly, C. (2012). Gifted Education in Ireland. *Journal for the Education of the Gifted*, 36(1), 97-118. Pridobljeno s https://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Knjiznica/Datoteke/apa_citiranje.pdf
- O'Reilly, C. (2014). Understanding Gifted Children. Pridobljeno 6.11.2016 s <http://schoolguidancehandbook.ncge.ie/docs/000043/Understanding%20Gifted%20Children.pdf>
- Resources for Parents of Gifted Children (b.d.). Pridobljeno s <http://www schooldays.ie/articles/Gifted-Kids>
- SPEAK - Supporting Parents of Exceptionally Able Kids. (2016). Pridobljeno s <http://speakireland.ie/>

HVALA ZA POZORNOST!

<http://693rb9u6gl125t0u.zippykid.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2014/05/thumbs-up.jpeg>